

DR. DRAGO ŠTOKA

Hvala Ti, moj sorojak in brat

Ob 50-letnici naselitve v Argentini

Pomlad cvete tu v Argentini, ko z vso pobožnostjo stopim na zemljo, na katero so pred pol stoletjem stopili v drugačnih časih, v drugačnih okoliščinah in razmerah moji sorojaki. Iz vse Slovenije so prišli, iz zelene Dolenjske in gozdnate Notranjske so prišli, iz gorate Gorenjske in vinorodne Štajerske so prišli, iz Prekmurja in Primorske so prišli in plaho se stopali z ladij, ki so pristajale v buenosaireskem pristanišču. Tisoči in tisoči so prišli in z negotovim korakom stopali na nova tla, na tla nove domovine, išoč svobode in kruha, umirjenosti in zadoščenja. Pomladni večer je pobožal njih zdelana lica, objela jih je ši-rina pamp, senca visokih evkaliptov in sonce, ki jim je kazalo pot do andskih vrhov, kraljestva kondorja in večnega snega.

Kako je bilo pri srcu Tebi takrat, moj sorojak in brat, ko si po pravkar preživeli pomladi doma prišel v novo pomlad tu, kjer je najvišja gora skoro trikrat višja od božanskega Triglava; tu, kjer so prekmurske nižine le živopisani metaljčki pred nepreglednimi ravninami; tu, kjer se lipa komaj še kaj ponaša pred košatim ombujem; tu, kjer so enostvni ponči zatemneli bleščeči sijaj in bogastvo tvoje narodne noše; tu, kjer so Tvoja mesta postala le mesteca in vasi pred temi novimi vele-mesti in v nebo kipečimi nebotičniki?

Kako je bilo Tebi pri srcu takrat, moj brat in sorojak? Stopam po argentinski zemlji s pobožnostjo in žalostjo v srcu, stopam po argentinskih tleh z upanjem in zahvalo v srcu. Ta zemlja, ti ljudje so Te sprejeli medse, srčna hvala jim za to.

Objel Te je takrat, pred petdesetimi leti nov svet, doslej nepoznan in neslu-ten, objel Te je, moj sorojak in brat, in Ti si mu dal vse, kar si premogel, dal si mu svoje roke in razum, le srce Ti je še ve-

dno ostalo tam onkraj oceana: pod Karavankami, pod Gorjanci, pod Nanosom in Triglavom.

Evropa je bila takrat še vsa v krvi in maščevanju, v brisanju ran in ječanju pod vojnimi ruševinami. Še sveža je bila kri po poljanah in tratih, po kraških gmajnah in kočevskih gozdovih, po nižinah in visokih gorah...

In Ti si stopil takrat z novim upanjem in zanosom v sebi na ta tla, z novo voljo v sebi do življenja. S silno močjo v sebi si poprijel za delo, gradil sebi in drugim nov dom, gradil sebi in skupnosti nove domove in cerkve, nove šole in zatočišča.

In vendar je bil tisti včeraj pred petdesetimi leti tako silno grozen, tako silno nedoumljiv v svoji tragičnosti nam vsem, ki še danes ne moremo verjeti, da je bilo res tako kot je bilo!

Danes po petdesetih letih si še vedno tu. Moj sorojak in brat! še dihaš s polnimi pljučami, še Ti otroci govore in pojo po slovensko povsod, kjer si se ustavil in pognal korenine: v Buenos Airesu, v Mendoza, v Barilochoh...

Hvala Ti za to, moj sorojak in brat!

Hvala Ti za zgled nam vsem! Hvala Ti za ponos in moč, ki jo imaš v sebi! Hvala Ti za ljubezen, ki se izpod Andov in pamp razliva daleč, daleč v svet, prav tja do našega Jadrana, in sive Krke in živozelene Soče. Hvala Ti, moj brat, za ta zgled in nauk nam vsem, ki smo in ki si še želimo biti in ostati Slovenci.

Hvala Ti za vse, kar si dal vsemu našemu slovenskemu svetu: včeraj, danes in kar boš še dal jutri in nadaljnjih petdeset in več let!

Pojdi, moj dragi brat in sorojak, v nove čase, ki so pred Teboj, z vsem ponosom v sebi! S ponosom in zadoščenjem!

Pojdi v nove čase ves v svesti, da si napravil mnogo več od tega, kar so od

Schiffreerjeva komisija o proračunu '99

Parlamentarna komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu se je seznanila s predlogom proračuna za prihodnje leto v delu, ki se nanaša na skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Obenem so poslanci pozvali Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, naj komisiji ob obravnavi predloga proračuna za posamezno leto predloži tudi načrt finančne podpore po posameznih državah, zunanje ministrstvo pa naj diplomatsko konzularnim predstavništvom Slovenije v državah, kjer živijo slovenski izseljenci, zagotovi ustrezna sredstva prav za stike z njimi.

Predlog proračuna za prihodnje leto za Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu predvideva 1,5 milijarde tolarjev sredstev oz. toliko, kot letos. Za podporo Slovcem v zamejstvu naj bi namenili 1,3 milijarde tolarjev, za Slovence po svetu pa 174 milijonov tolarjev. Poleg tega dobivajo Slovenci v zamejstvu in po svetu sredstva še iz proračunov ministrstev za kulturo in za šolstvo. Obe naj bi v ta namen prihodnje leto dobili nekaj več sredstev kot letos.

Državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaela Logar je zagotovila enak obseg dejavnosti, kot so ga imele slovenske organizacije doslej. Spomnila je še, da je Italija poravnala obveznosti do slovenske manjšine za nazaj in da je večina slovenskih organizacij poravnala dolgove, ki so se vlekli vrsto let.

Logarjeva je opozorila, da prihaja pri financiranju do prekrivanja, saj dobivajo nekatere organizacije Slovcem sredstva za iste zadeve iz več virov (urada, ministrstev,...), kar naj bi se ne dogajalo več.

Državna sekretarka je povedala, da si manjšinske organizacije razdelijo okoli 80 odstotkov sredstev iz proračuna, ostalih 20 odstotkov pa ostane za razporejanje uradu.

Letošnji proračun nima več posebnih postavk za Svetovni slovenski kongres, Slovensko izseljensko matico in Izseljensko društvo Slovenija v svetu, saj so te tri postavke vključili pod skupno postavko Ustavne obveznosti - podpora Slovcem po svetu. Odnose z temi organizacijami bo urad urejal z medsebojnimi pogodbami.

Povečana sredstva za skrb za Slovence v zamejstvu in po svetu za prihodnje leto v okviru ministrstva za šolstvo gredo predvsem na račun širitve dejavnosti med Slovenci v državah, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, kjer je ministrstvo začelo s poukom slovenskega jezika. Poleg tega uvajajo tudi poletne tečaje slovenskega jezika v ZDA, Argentini in Urugvaju. Vsako leto se povečuje tudi število študentov iz zamejstva, ki prihajajo na študij v Slovenijo, s tem pa tudi število štipendij zanje. Veča se tudi delež štipendistov iz držav z območja nekdanje Jugoslavije.

Logarjeva je povedala, da želijo Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu v bližnji prihodnosti okrepiti vsaj še z enim zaposlenim, saj se trenutno s problematiko manjšin ukvarja le en človek, kar je občutno premalo. Urad želi, da bi v prihodnjih dveh ali treh letih imel vsaj sedem ali osem zaposlenih.

Tebe terjali čas in nove razmere, saj si svoji skrupnosti in vsemu slovenstvu dal svoje srce!

S Prešernom in Cankarjem, s Kosovelom in Balantičem v srcu pojdi v objem novega tisočletja, ki je pred Teboj, ves zvest Bogu in domovini, ves odprt sočloveku, svoji skupnosti in plemeniti novi domovini!

Pojdi pogumno naprej, Ti moj dragi sorojak in brat!

Mendoza, 18. 10. 1998

Opomba: Dr. Drago Štoka je bil dolgoletni poslanec Slovenske skupnosti v deželnem parlamentu v Furlaniji - Julijski krajini. Ob obisku je na predavanju pri SKA prebral gornji literarno izraženi pozdrav Slovcem v Argentini.

STRAN 4:

Slovenci v Miramaru

Predstavniki „Federación Argentina de Colectividades“ na Slovenskem dnevu: bivši predsednik, velik prijatelj Slovcem prof. Alberto Abraham Szwarc (drugi od leve), sedanji predsednik Homero Rojas (četrti od leve) ter drugi.

ŠE DVE SLIKI S SLOVENSKEGA DNE

Solista na popoldanski akademiji: bas Luka Debevec in sopran Anica Rode

Zgodilo se je v Sloveniji...

ČAS JE, DA PREMAKNEMO URO

V nedeljo, 25. oktobra, je Slovenija prešla s poletnega časa nazaj na srednjeevropski pasovni čas, tako da so uro premaknili za eno uro nazaj. Torej je časovni razmak z Argentino 4 ure. Ta čas bo v veljavi do nedelje, 28. marca 1999.

O GENERALNEM DRŽAVNEM TOŽILCU

Slovenska vlada je razpravljala o kandidatih za mesto generalnega državnega tožilca. Na prošnjo Slovenske ljudske stranke in v skladu z določili koalicijske pogodbe bo o predlogu za kandidata v naslednjih dneh potekalo še eno koalicijsko usklajevanje na najvišji ravni.

Izvršni odbor Društva državnih tožilcev Slovenije je vzel na znanje izstop generalnega državnega tožilca Antona Drobniča. Na očitek, da je molčalo, društvo odgovarja, da se kot stanovsko združenje posveča predvsem stroki in se doslej ni in se tudi poslej ne bo opredeljevalo do stališč posameznikov, ki jih ti posredujejo javnosti izven teh okvirov.

KRAPEŽ IZSTOPIL IZ VLADE IN SLS

Obrambni minister v odstopu Alojz Krapež je na novinarski konferenci potrdil, da je v skladu z dogovorom s predsednikom vlade Janezom Drnovškom in z odločitvijo organov Slovenske ljudske stranke (SLS) premierju izročil odstopno izjavo. Očitati

so mu korupcijo, ko si je dal dodeliti stanovanje, do katerega ni imel pravice. Glede tega je Krapež dejal, „da ima čisto vest, ker pa je zadeva eskalirala v takšnem obsegu“, se je tudi sam odločil, da iz političnih razlogov te funkcije v tako pomembnem obdobju za državo ne bi mogel več voditi, zlasti pa ne brez podpore stranke, ki ga je imenovala in se je izjavila proti njemu.

Iz načelnih razlogov se je Krapež, kot je dejal, obenem odločil tudi za izstop iz SLS.

SLOVENIJA PODPISALA DOKUMENTA SVETA EVROPE

Svet Evrope je sporočil, da je Slovenija ta teden v Strasbourgu podpisala konvencijo Sveta Evrope o varstvu živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih naravnih okolij (Bernska konvencija) in drugi protokol k okvirni konvenciji o čezmejnem sodelovanju med teritorialnimi skupnostmi ali oblastmi, ki zadeva medteritorialne odnose. Z Bernsko konvencijo je zaščiteno 525 rastlinskih in več kot 1000 živalskih vrst, od katerih jih kar polovica uživa posebej strogo zaščito (medved, volk, vidra, morska želva...).

KOROTAN - SLOVENSKI RADIO NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM

Iz studia v Mohorjevi hiši v Celovcu je 26. oktobra začel oddajati radio Korotan, prvi zasebni slovenski radio na avstrijskem Koroškem. Korotan bo skozi 24 ur vsak dan v slovenščini ponujal aktualne krajevne in mednarodne vesti, praktične nasvete, koledar prireditvev, oddaje za vse starostne skupine in pestro glasbo. Sodelavcem radia Korotan so ob začetku delovanja med drugim pozdrave namenili avstrijski predsednik Klestil in premier Klima, pa tudi slovenski predsednik Kučan in predsednik SKD Peterle.

NOVA USTAVNA OBTOŽBA

Poslanska skupina Socialdemokratske stranke je v državni zbor vnovič - letos že drugič - vložila predlog ustavne obtožbe zoper predsednika vlade Janeza Drnovška v zvezi s spornim slovensko-izraelskim sporazumom, podpisanim leta 1995.

Največja opozicijska stranka se zavzema za to, da državni zbor predlaga ustavnemu sodišču, naj ugotovi, da je predsednik vlade pri opravljanju svoje funkcije kršil več členov ustave, ter naj v skladu s takšno ugotovitvijo sprejme odločitev, da Drnovšku preneha funkcija predsednika vlade.

INTERPELACIJA PROTI GABRU

Skupina poslancev Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) ter Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) je v državni zbor (DZ) vložila novo interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za šolstvo in šport Slavka Gabra, ki mu očitajo vrsto nezakonitosti, nepravilnosti in osebne neodgovornosti. Zato poslanci obeh opozicijskih strank predlagajo, da DZ po končani razpravi o interpelaciji Slavka Gabra razreši s funkcije ministra za šolstvo in šport.

AMERIŠKO DARILO

Ameriška veleposlanica v Sloveniji Nancy Ely-Raphael je predstavnikom slovenske carine izročila darilo ameriške vlade, posebno vozilo, opremljeno z rentgenom, ki bo carinikom v veliko pomoč pri odkrivanju vseh vrst tihotapskega blaga, vključno z orožjem, razstrelivom in mamili. Takšna vozila, ki so opremljena z najsodobnejšo opremo za odkrivanje tihotapstva, uporablja tudi carinska služba ZDA. Ameriška vlada je zagotovila tudi finančna sredstva za usposobitev slovenskih carinikov.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

Preveč važnih stvari se je kar hitro nabralo, tako da je nemogoče podati popolno sliko. Res škoda, ker je vsako dogajanje po svoje zanimivo in važno za nadaljnji razvoj. Dojeti sedanost pa je bistveno za pravo razumevanje prihodnosti.

VOJNA IN MIR

Gotovo je važen dogodek tega tedna potovanje predsednika Menema v Anglijo. Šestnajst let je že, kar je tekla med obema državama Malvinska vojna na južnih otokih. Težko je dojeti tedanje vojno, a tudi sedanje stanje, ne da bi imeli na vidiku smisel argentinskega narodnega čutenja do malvinskega otočja. Ozemlje, ki je bilo normalnemu Angležu neznan, je bilo Argentincu globoko v srcu. To čutenje so tako civilne kot vojaške vlade namenoma pospeševale in višek je bila obljuba, da bodo ti otoki nekoč sestavni del Argentine.

Postopek zblizovanja je bil uspešen in v polnem teku, ko je tedanja vojaška vlada (general Galtieri) s silo zavzela otoke. V Angliji se je ministrska predsednica Margaret Thatcher odločila in z velikanskim lajstvom (od sueške krize največjim, kar se jih je odpravilo na pot po drugi svetovni vojni) ponovno osvojila Malvine. Strateški položaj otokov, ribolovno bogastvo in možnost petrolejskih ležišč je nenehna privlačnost tega oddaljenega kosa zemlje.

Cilj argentinske diplomacije je isti kot vedno: dobiti suverenost nad otoki. Radikalna vlada predsednika Alfonsina je v mednarodno kampanjo vložila sila sredstev in naporov. Menem je bil bolj bister: pustil je ob strani (pod dežnikom) zadevo suverenosti in pospeševal diplomatske in gospodarske stike. Da, prav po željah Angležev. Že dolgo pa je sanjal o obisku v Angliji in sprejemu pri kraljici. Pozabil pa je, da je med prvo volilno kampanjo rotil za osvoboditev otokov tudi za ceno krvi in potem obljubljal, da bo tisto ozemlje argentinsko v letu 2000. Sedaj se bo zadovoljil z zahtevo po rešitvi problema suverenosti in večjo gospodarsko izmenjavo z otoki.

Miren potek obiska mu je zapletla aretacija čilskega Pinocheta, okoli katerega teče sedaj politična in juridična debata. Neprijeten je bil zlasti poseg ge. Thatcher, ki je Pinocheta branila, češ koliko je Angliji pomagal za časa vojne z Argentino. Dogodek lahko osveži tudi primere kršenja človekovih pravic v Argentini, kar je angleški javnosti vedno drago, zlasti ker kaj malo gledajo na svojo lastno zgodovino.

Vendar je treba gledati na ta obisk tudi iz notranjepolitičnega zornega kota. Menem napenja vse sile, da njegova zvezda ne bi zašla v zaton. Odkar se je moral odpovedati ponovni predsedniški kandidaturi, ga razvoj dogodkov večkrat potisne v ozadje. Tega pa ne prenese in smatra, da je tudi nevarno za njegove bodoče načrte: ohraniti vodstvo peronizma in se zmagovito povrniti na predsedništvo leta 2003. K temu teži celotno njegovo delovanje, v katerem zunanje-politični posegi zavzemajo važno mesto. Zato nenehna potovanja v inozemstvo, zato govori na mednarodnih forumih, mirovna posredovanja, itd. In priznati je treba, da je v vsem tem nadvse uspešen.

DVOMLJIVO PREMIRJE

Televizija je na široko poročala in dnevniki so precej pisali o policijskem uporu v Mendoza. A vsi so se le malo poglobili v ta primer, ki ni enostaven. Tukaj sovpada več činiteljev, ki kažejo na šibkost sedanjega socialnega mira. Razni opazovalci od časa do časa svarijo pred socialnimi izbruhmi. Izredno število brezposelnih in slabo plačani državni uslužbenci so nevarni za eksplozivne socialne krize. Temu je pa treba pripri-

sati nezanesljivost sistema varnostnih organov. In med policijami je prav mendoška na slabem glasu. Odkar Duhalde v provinci Buenos Aires skuša vpeljati vsaj zasilen red in je prestolniška Zvezna policija te dni zamenjala kar 80% komisarjev, smatrajo opazovalci, da je največ korupcije prav v Mendoza. A tudi tam so že zamenjali vodstvo.

Zahteve upornikov so bile zelo širokotezne: juridično zaslonbo, boljše opremljenost in pa zlasti povišice plač. Kar pa prižiga alarmne luči, je dejstvo, da se je upor zanetil zelo spontano in ni bilo vidnejšega vodstva.

Nekaj podobnega je tudi na drugih področjih: dejansko ni človeka ne skupine, ki bi prevzela vodstvo ljudske nejevolje. To je posebna sreča za družbo, zlasti pa za vlado, ki lahko na zadnje leto predsednikovega mandata gleda z zaupanjem, da bo prešlo še kar v miru. A prav v tem je kal druge nevarnosti: če pride do spontane vstaje, je ta lahko hujša, kot če bi odpor vodila organizirana skupina.

Mendoški primer se je rešil tako, da je guverner popustil v marsikaterem oziru: povišica plač, obljuba boljše opreme in pa neke vrste juridična protekcija, ki nikakor ni pozitivna. Zlasti pa zagotovilo, da proti upornikom ne bodo uvedli nobenega kazenskega postopka. Ta precedent pa hudo plaši oblasti v drugih provincah, kjer lahko nastanejo slični ali še hujši primeri. Priznajo: prestolnica in okoliš so še nekako pod kontrolo in socialno ustaljene, notranjost države pa je zapuščena. Premirje v Mendoza niti ni trdno; je neke vrste izenačen položaj, ki lahko vsah hip privede do novih kriz. Da, prav tako kot celotna država.

TEŽAK SPORAZUM

Medtem pa so v krogih Povezave objavili potek pogajanj in dosedanje stanje sporazumov med radikali in Solidarno fronto. Glavno je, da bodo notranje volitve samo za mesto predsedniškega kandidata, vse ostale pa bodo sad dogovorov.

Doslej je bilo sklenjeno sledeče:

Predsednik: 29. novembra bodo odprte notranje volitve, kjer bosta tekmovala radikal De la Rúa in Graciela Fernandez Mejjide. Zmagovalec bo postal predsedniški kandidat Povezave.

Podpredsednik: če zmaga Graciela, bo De la Rúa kandidat za podpredsednika. Če zmaga De la Rúa, bo Graciela prosto izbrala kandidatno mesto, „s katerega lahko bolj uspešno doprinese k vladanju Povezave“.

Buenosaireski guverner in vodja vlade mesta Buenos Aires: kandidata za obe mesti imenuje stranka, ki bi bila na notranjih volitvah poražena.

Potem so zanimiva še ostala določila: predsednik poslanske zbornice bo član zmagovite stranke, predsednik poslanskega kluba pa zastopnik poražencev. Poslanska mesta v prestolnici in provinci Buenos Aires bodo enaka za obe stranki. V ostalih provincah bodo sad krajevnih dogovorov.

Na prvi pogled je sporazum čuden. A vestno odgovarja strategiji, da nasprotnik ni sorodna stranka v povezavi, marveč peronizem, ki je na vladi. Dogovor celo škodi marsikateri notranji skupini na eni in drugi strani, a popolnoma sovpada s splošno strategijo, da je treba premagati peronizem za vsako ceno in zavzeti oblast. S tem sporazumom naj bi bili na kandidatnih listah zastopani najboljši na obeh straneh, a marsikdo se bo moral odpovedati višjim sanjam. V celotnem sporazumu se pozna roka bivšega predsednika Alfonsina, ki ima za take sporazume posebno žilico. Sedaj je še treba, da te notranje skupine na eni in drugi strani dogovor sprejmejo in potem med volilno kampanjo tudi pozitivno sodelujejo. To je pa že težje.

Križev pot Slovencev

KOČEVSKI ROG, 1998

ŠTIRINAJSTA POSTAJA

Pokopani so pod trupli tovarišev, nato jim rablji grob še zaminirajo. Petdeset let bo njihova smrt zamolčana in prepovedan njih spomin.

Narodni svet koroških Slovencev kritično o EZ

Avstrija v času svojega predsedovanja Evropski zvezi ni predstavila nobenega konkretnega predloga za preprečevanje etničnih sporov v Evropi, nasprotno, predstojstvo EZ niti enkrat ni pokazalo pripravljenosti za obravnavo mednarodno usklajenega modela, ki so ga predlagale avstrijske narodnostne skupnosti, je v kritični oceni avstrijskega predsedovanja zvezi na tiskovni konferenci Narodnega sveta koroških Slovencev pred srečanjem državnih in vladnih predstavnikov EZ v Porečah poudaril poslanec Karel Smolle. Izrazil je upanje, da bodo na srečanju v Porečah obravnavali širitev zveze na Vzhod, in se zavzel za čimprejšnji sprejem novih članic v povezavo.

Na novinarski konferenci, ki sta se je udeležila tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip in predstavnik Hrvaškega kulturnega društva na Gradiščanskem, je Smolle ocenil, da Avstrija kot predsedujoča EZ ne pospešuje, temveč zavira širitev petnajsterice na Vzhod, čeprav je od tega že in bo imela velike gospodarske in kulturne koristi. „Narodnostne skupine v Avstriji so logični most k

prihodnjim članicam zveze, toda doslej je avstrijska notranja politika ta kapital sramotno zanemarjala,“ je poudaril Smolle. Dodal je, da Evropska zveza doslej še ni uspela razviti resnične varnostne politike, s katero bi uspela preprečiti etnične spore.

Do avstrijskega predsedovanja je bil kritičen tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip, ki je poudaril, da Avstrija v Evropi igra vlogo zgledega učenca, „hkrati pa še ni naredila svoje domače naloge.“ Neizpolnjevanje avstrijske državne pogodbe v zvezi s pravicami manjšin pospešuje njihovo asimilacijo. Avstrija še ni ratificirala evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih, številni predlogi za ureditev položaja manjšin pa nereseni ostajajo v predalih. Kar Avstriji manjka, je politična volja za rešitev teh vprašanj.

Narodni svet je na neurejen položaj slovenske narodnostne skupnosti na avstrijskem Koroškem opozoril tudi v odprtem pismu, ki ga je pred neformalnim srečanjem v Porečah poslal predsednikom vlad članic EZ.

Zapeli so nam Čuki

Zelo pogosto obiskujejo našo skupnost razni zbori in ansambli iz Slovenije, ki gojijo predvsem narodno pesem. Manj običajno je, da pridejo popevkarji ali popularne skupine. To je bil primer Andreja Sifrerja. Zato je prihod Čukov, ki so danes gotovo ena najbolj popularnih skupin v Sloveniji, vzbudil precej zanimanja. Nastop Čukov odgovarja potrebi, da med nami nastopi tudi ansambel, ki bi pritegnil bistveno mlade ljudi, ki potrebujejo navezave na slovenstvo tudi s strani popularne glasbe. Prav zato se je Zedinjena Slovenija odločila za njihov obisk v režiji izseljenskega društva Slovenija v svetu. Tako so Jože, Marko, Vinko in Matjaž prišli v Buenos Aires

Že prvi nastop je pokazal, da smo z izbiro zadeli. Čuki so nastopili v soboto pred slovenskim dnevom v **Slomškovem domu v Ramos Mejiji**, kjer se je nateplo polno osnovnošolskih otrok iz vseh okrajev Velikega Buenos Airesa. S svojo privlačno glasbo in prijetnim nastopom (kljub nam čudno zvonečimi „super“ in „OK“) so pevci osvojili otroke, jih pritegnili k petju in tudi k recitaciji, igri in plesu. Lahko pa trdimo, da so tudi otroci osvojili Čuke, ki skoraj niso mogli verjeti, da že tretja generacija slovenske skupnosti v Argentini ne le govori slovensko, marveč tudi zna ogromno pesmi, pa naj bodo narodne ali take, ki so danes popularne v Sloveniji. Zato so „Siva

pot“ in druge kar odmevale, ko je vsa dvorana pela „ob spremljavi Čukov“.

V **Našem domu v San Justo** so Čuki popestrili večer Slovenskega dne. In z enakim uspehom kot prejšnji dan otroke, so sedaj navdušili mladino in tudi starejše. Na odru, s fantastičnim ozadjem štirih mežikajočih čukov na drevesu (izredno in zamislivo delo mojstra Toneta Oblaka) so publiko predstavili svoje hite, pa tudi sicer zabavno in plesno glasbo, ki se je ob splošnem navdušenju in vabljenem plesu, raztegnila do petih zjutraj.

Razigrana je bila tudi poslovice Čukov od Velikega Buenos Airesa na **Pristavi**. Po obeh prejšnjih predstavah so Čuki navdušili poslušalce in plesalce še v ponedeljek, 12. oktobra. Na Pristavi so bili zelo veseli njihovega obiska, saj se pozna, da znajo s svojim petjem in besedo navdušiti in razveseliti vsakogar. Začeli so s programom za otroke, ki so se zgnatli pred oder na dvorišču in z njimi zapeli nekaj pesmi. Nato so bili na vrsti mladi, ki več ali manj poznajo njihove pesmi. Ritmično valovanje rok in teles je bilo karakteristika vsega večera. Kmalu je poslušanju sledil ples, ki je privabil stare in mlade na pokrito dvorišče do poznih (ali zgodnjih) ur. Večer je potekel v veselem razpoloženju, ob glasbi, okusnem prigrizku in pijači ter prijetni prijateljski družbi.

Slomškova proslava

Pred zaključkom šolskega leta se slovenski šolarji zberejo v Slovenski hiši, da se skupaj spomnijo očeta slovenske šole, zdaj že blaženega A.M. Slomška. O njem, o njegovi mladosti, delu in skrbi za slovenskega človeka, predvsem kmeta in njegovo izobrazbo, je 26. septembra pri maši govoril otrokom msgr. Jože Škerbec, ki je opravil sveto daritev.

Mašo je vodila Slomškova šola, na orglah je petje spremljal dušni pastir iz Slovenske vasi. Janez Cerar.

V dvorani je vse navzoče pozdravil šolski referent France Vitrih. Posebej je pozdravil novega kateheta Baragove šole Janeza Cerarja, se zahvalil Tei Kunstelj za podarjene šolske knjige in izročil vsem, ki poučujejo v slovenskih šolah, rdeč nagelj. V hvaležen spomin pokojnim katehetom in učiteljem pa slovenski šopek, ki smo ga položili na grob pok. msgr. Antona Oreharja.

Šolarji so zapeli tri Slomškove pesmi: Svetlo sonce, Najboljše sladko vince in Predica. Med učiteljice pa so razdelili rdeče nageljne za učiteljski dan.

Jurčičeva šola je za proslavo pripravila igro Svetlane Makarovič „Pekarna Mišma“.

V pekarni Mišmaš se dogajajo čudne reči. Pek iz malo moke speče veliko kruha, slaščic in jih revežem daje zastonj. To ne gre v račun Kurjemu peku, še manj mlinarici Jedert, ki nazadnje odkrije, da Mišmašu pri peki pomagajo miši. Zaradi tega odkritja hoče Mišmaš oditi iz vasi, še prej pa mačku pojasni, da so njegove miši le začarani ljudje.

Poleg sedanjih učencev so nastopali še bivši učenci Luka Hrovat kot Mišmaš, Boris Hrovat kot maček, Andrej Žnidar kot župan in Alenka Žnidar kot vaščanka.

Kot miške so igrali: Martin Delbene,

Joško Šenk, Osvaldo Canavese, Tomaž Klemen, Andrej Klemen, Sandi Žnidar, Štefan Jeretina, Luka in Marko Garcia, Ivan Delič, Pavel Delbene, Tatjana Klemen, Nevenka Potočnik, Mirjana Delbene, Liza Jeretina, Javier Vazquez, Maja In Vika Kunstelj, Karina Novak, Marija Korošec, Luči Canavese, Mikaela Resnik, Tomaž Cuny.

Vaščane so predstavljali: Ani Korošec, Ignacij Jeretina, Silvi Žnidar, Marko Markež, Sandi Žnidar in Martin Delbene. Damjan Cuny je bil Kurji pek, Lučka Hrovat Jedert in Valentin Cuny fant.

Režijo sta vodili Metka Slabe in Ani Klemen.

Prijetno scenarijo so pripravili Pablo Sušnik, Franci Korošec, Jože šenk, Jože Novak, Irenej Markež, Tone Senovršnik, Metka Slabe in Ani Klemen.

Za rekvizite so poskrbele Metka Slabe, Ani Klemen in Helena Žnidar.

Pavla Korošec je vodila šivanje oblek. Pomagale so ji Anka García, Ani Markež in Helena Žnidar. Glasbeno spremljavo sta oskrbela Terezka Žnidar in Mihi Klemen, petje in plese pa Ani Klemen.

Šepetali sta Marija Slabe in Helena Žnidar, ki je tudi pripravila programe.

Luči in zvok je upravljala Bogdan Magister, za lepe slike pa je poskrbel Marko Vombergar.

Za odrom so še pomagale učiteljice Ani Resnik, Ani Markež in Sonja Kolenc.

Pri igri so nastopali vsi otroci Jurčičeve šole od vrta do 8. razreda, nekateri še v dveh vlogah. To seveda zahteva več navora in potrpežljivosti pri učenju vlog in nastopanju. Za slovenske otroke pa je vsak odrski prikaz ne samo prijetno doživetje, temveč tudi izredna priložnost za bogatitev besednega zaklada in lepega izražanja.

Kaj se vam je zdelo Argentina in argentinski Slovenci?

Že v Sloveniji smo veliko slišali o vas. Da je ta skupnost tako pristna, da skupaj držijo. In ker je prišlo povabilo, smo se odločili, opogumili na avion (Marko se zelo boji) in smo prileteli. Prijazno so nas sprejeli. Rad bi se zahvalil vsem, ki so nam karkoli dobrega naredili in teh ni bilo malo. Upam, da smo jim poplačali, ko smo igrali po domovih ali pri mašah, in smo pričarali vzdušje slovenske domovine. Spoznali smo ogromno novih prijateljev, od tamalih do starejših. Pred nekaj leti smo bili v Nemčiji; pa Nemčija in Argentina se ne moreta nikakor niti zdaleč primerjati. Tam slovenska mladina in otroci veliko slabše govorijo slovenščino; tu pa bi pohvalili vsen tiste, ki se trudijo za to. Tukaj smo imeli res pristrčna srečanja z mladino in mislim, da smo žurali, tako kot sploh mislili nismo. Upam, da se bomo še kdaj videli in kakšno rekli.

Kaj pa glede načrtov za bodočnost?

Čuki nikoli ne delamo poslovnih načrtov. Predvsem je odvisno od tega, kakšne pesmi se porajajo. Ko smo odhajali v Argentino, smo rekli, da gremo na dopust, čeprav so vsi vedeli, da gremo igrat. Tujina nas ne zanima, da bi gostovali tuje govorečim. Najraje smo doma. Imamo pa že posneto novo kaseto, pred to pa bo izšla še videokaseta, kjer so vsi videospoti skupine. Tudi na tem področju prednjačimo. V produkciji videospotov smo dobili vse nagrade, kar se jih v Sloveniji da.

Kaj bi še dodal za konec?

Rad bi se zahvalil Zedinjeni Sloveniji, Boštjanu Kocmurju in Sloveniji v svetu, ki so omogočili, da smo v Argentino prišli, in vsem, ki so nam te dni razkazovali to deželo. Dobili smo najlepši vtis. V Argentini je živ narod, vesel, in upamo, da bo še naprej tako.

-e.-t. s sodelovanjem GB, pogovarjala se je Marjana Pirc

Čuki med šolskimi otroki. Desno Jože Potrebuješ.

PISMA BRALCEV

Spoštovani gospod urednik!

V enainpetdeseti številki vašega tednika Svobodna Slovenija, z dne 8. oktobra 1998, sem bral poročilo o žalni slovesnosti na Teharjah, ki se je zgodila v nedeljo, 4. oktobra 1998. Iz opisa je razvidno, da ste pač sprejeli poročilo agencije STA, ki je pregovorno, kot vsa poročila o domobrantskih in protikomunističnih zborovanjih zavajajoče.

Začel bi pri številu udeležencev: namesto navzočih približno tisoč ljudi, bi lahko zapisali, najmanj štiri tisoč ljudi, saj je spominskih podob, ki so jih prireditelji natisnili tri tisoč, že sredi prihajanja udeležencev zmanjkalo. STA ni omenila navzočih političnih predstavnikov Peterleta in Janšo, ki sta oba, na povabilo prirediteljev, v daljših nagovorih izrekla tehtne misli. Govoril je tudi zastopnik krajevne skupno-

sti Teharje, ki se je opravičil vsem navzočim, v imenu mlajših generacij, da se je genocid izvršil prav tod, kar jih že desetletja teži, čeprav nimajo nobene krivde. Krščanski demokrat in celjski občinski svetnik g. Lampret, duša postavljanja grobiščnega obeležja v Teharjah, je podal gospodarsko poročilo. Votivni stolp s pročeljem v obliki grške črke omega že stoji, manjka pa še veliko in državni prispevki kapljajo le počasi. Kulturni program je bil eden najboljših v zadnjih letih. Presenetila sta odlično zborovsko petje, zlasti pa mlada solistka gdč. Kompara. Končno smo letos tu na Teharjah prvič slišali, da so ljudje tudi domobrantsko „Oče, mati, bratje in sestre“ zapeli iz polnih pljuč.

Vaš

Marijan Schiffrer

Spoštovani g. urednik.

Ne mislim odgovarjati na vse, kar se bo pisalo v zvezi z Zbornikom ali pa v odgovor na kak moj dopis. Malo že zaradi tega, ker Vaš tednik vsega ne bi objavil, kot se mi je že nekajkrat zgodilo.

Toda zdi se mi, da tokrat moram nekaj povedati in odgovor na pismo bralcev „Nezaželeni naslovi“.

V Svobodni Sloveniji je izšel z mojim podpisom 13. avgusta (št 32 str. 4) dopis, „Ob izidu Zbornika“, v katerem sem izrekel sodbo, da bi bilo mogoče najti odpomoč napakam v Zborniku z dodatnim natisom „Popravkov“ in da bi mogel marsikateri bralec prispevati, če bi opazil kako pomoto. Za to sem tudi prosil.

Sicer sem sam doslej zasledil nad sto pomot, od katerih večina ni bogve kaj pomembna, prejel sem pa tudi nekatere poprave oz. dopolnila od dveh ali treh oseb.

V eni prejšnjih števil listu ste omenili Adamičev simpozij. Medtem ste gotovo brali poročila, ki jih je Alenka Puhar napisala v Delu. Kar zadeva argentinske predavateljce, je bila na programu Tereza Osojnik (Ministerio de Cultura y Educación) s temo: Migracija in izkoreninjenje v planetarizaciji. Predavanja ni bilo, ker se ni pojavila. Med „argentinske“ predavateljce bi lahko

Tem se je zdaj pridružila v imenovanem pismu bralcev prof. Miriam Jereb Batagelj.

Sprašujem se, če bo Vaš tednik objavil vse popravke, ki bi jih kdo poslal na tak ali podoben način. Prav tako se sprašujem, ali bo vsem bralcem dana ista priložnost.

Ponavljam, kar sem zapisal v omenjenem članku, da lahko pomanjkljivosti Zbornika vsakdo mirno pripiše meni. Vendar končno odgovornost ima društvo „Zedinjena Slovenija“ in Vaš tednik (gl. Zbornik str. 810).

Obenem pa v tem primeru želim povedati, da v Zborniku zasledimo naslov „licenciat“ za prof. Miriam Jereb Batagelj v „Zahvali“ zgodovinskega referenta in ob koncu španskega povzetka, medtem ko je v seznamu srednješolskih profesorjev pravilno označena kot „prof“.

Vljudno pozdravljam,

dr. Jože Rant

šteli Irene Mislej, ki je imela referat „Vloga intelektualcev v južnoameriški slovenski skupnosti“, govorila je predvsem o Brunu. V razpravi je bilo seveda govor še o marsikom, vendar je bilo moje mnenje nekaj drugačno kot gledanje Mislejeve.

Toliko v pojasnilo.

Najlepše pozdrave!

Jože Velikonja, ZDA

Slovinci v Miramaru ob 50-letnici naselitve

Ko smo Slovenci prišli v Argentino pred 50 leti, se nas je večina ustavila v Buenos Airesu. Večje skupine so odšle še v Mendoza, San Luis in Bariloche, nekateri so odšli na delo v Comodoro Rivadavia (ti so se pozneje vrnili v glavno mesto) in v Miramar in okolico. Nekaj posameznikov pa se je raztreslo po vsej Argentini.

Danes so se Slovenci v Miramaru kar lepo razrasli. Imajo sicer skromen prosvetni dom, veliko Slovencev iz Buenos Airesa odhaja tja na počitnice v svoje hišice.

Letos so pripravili veliko slavnost in akademijo ob priliki 50-letnice prihoda v Miramar in okoliške kraje. 13. septembra se je zbralo kakih 200 rojakov in njihovih potomcev ter njih zakoncev. Zbrali so se pri maši v kapeli Lujanske Marije, nato pa se je slovesnost nadaljevala v Slovenskem domu. Tam so odkrili in blagoslovili ploščo v spomin na ustanovitelje Doma, in po petju obeh himen sta nagovorila zbrane tamkajšnji slovenski duhovnik Boris Koman in Lojze Trpin, eden od prvih sedmih Slovencev, ki so pred 50 leti prišli sem.

Kosilo je bilo pripravljeno v klubu Gachos del Sur, kjer je goste v slovenščini pozdravila Metka Japelj Uršič. Zahvalila se

jim je in med drugim dejala:

„Kaj ste imeli, ko ste prišli. Nič, pravite, le grenke spomine in težak križ. A imeli ste v srcih svojo domovino z globoko kulturo, jezikom, literaturo in petjem. Posebej pa še prijateljstvo. To vam je pomagalo, da ste napredovali. Seveda ste imeli težave ...a tukaj so po vas spoznali, da je Slovenec priden in pošten. Za to se vam moramo zahvaliti, saj po vas tudi nas poznajo kot pridne in poštene osebe.“

In še nekaj ste prinesli iz Slovenije: to je ljubezen do Matere Božje. Ona vas je pripeljala v to zemljo, prosimo jo danes, naj še naprej hodi z vami. Vaši zakladi so najbogatejši!”

Popoldan se je pričel kulturni spored. Andrej Marolt je v kratkem podal zgodovino Slovenije, nato je Metka Japelj recitirala Jurčičevo črtico Vrnitev v domovino in svoj sestavek Domovina. Pesem Slovenka je recitirala Julija Trpin, Lucija Trpin pa je v pesmi pohvalila Micko Marolt.

Stela Maris Ovčjak je naslovila v španščini nagovor na prve priseljence:

„Po dolgem trpljenju in z željo po svobodi so prišli semkaj v upanju, da bodo našli zemljo, kjer bodo lahko gradili svojo prihodnost v miru...“

Pisali smo pred 50 leti...

Pozdravljeni! V sredo, 27. oktobra, je prispela v Buenos Aires prva večja skupina slovenskih protikomunističnih beguncev iz Avstrije. Po dolgih letih trpljenja in pomanjkanja v begunskih taboriščih se je končno tudi Vam uresničila hrepeneča želja po svobodnem človeka vrednem življenju... S tem, ko stopate sedaj na argentinska tla, se spet združujemo, to pot v novi domovini, ki nam je vsem priskočila v pomoč, nam nudila zavetje in varnost in omogočila delo in napredek, nam in sebi v korist.

Družinski jubilej. Odličen slovenski mož in vzoren oče številne slovenske druž-

ne g. Nose Anton iz Strug na Dolenjskem je 21. oktobra tiho in v najožjem krogu svojih znancev in prijateljev praznoval 25. letnico svoje poroke. Slavje je bilo daleč od žene in večine otrok. G. Noseu želimo, da bi mu Bog podelil še mnogo zdravja, kakor tudi vsej njegovi družini in da bi blagoslovil njegovo pot, ki naj ga zopet popelje v naročje družine in na drago domačijo.

Nova maša. Salezijanski bogoslovec g. Polde Kavčič bo imel 12. decembra novo mašo.

Svobodna Slovenija, št. 21
29. oktobra 1948

Slovenija, moja dežela

Slovenska imena v naravoslovju

Vemo, da so slovenska imena kraljujejo na vrhovih Andov, kar je zasluga naših andinistov. Bolj malo znano pa je, da imajo razne živali in rastline imena po slovenskih krajih ali ljudeh.

Naj navedem le nekaj takih imen, kolikor so mi znane; gotovo pa ji je še več.

Daphne blagayana - Blagajev volčin. Rastlina, najdena v Polhovem Gradcu, je postala slavna po vsej Evropi, tako da jo je prišel gledat na najdišče sam pruski kralj.

Primula carniolica - Kranjski jeglič

Lilium carniolicum - Kranjska lilija

Melampyrum carstense - Kraški črnilec

Senecio scopolii -

Kranjska lilija

Scopolijev grint (Scopoli je bil znan botanik na Kranjskem v 18. stoletju).

Arabis vochuinensis - Bohinjski repnjak (odkril ga je leta 1772 Scopoli)

Primula wulfeniana - Wulfenov jeglič (Wulfen je bil koroški botanik, ki je deloval v Ljubljani v 18. stol)

Campanula zoysii - Zoisova zvončnica (Karel Zois, brat Žige, je bil botanik na Kranjskem v 18. stol.)

Crepis tergluensis - Triglavski dimek (Odkril ga je Hacquet, botanik na Kranjskem, l. 1782)

Pa ne samo rastline, tudi nekatere živali imajo naša imena. Naj imenujem samo enega:

Zygaena carniolica - Kranjica, metulj

Danes, pet desetletij pozneje; vsi tisti, ki vemo za njihove boje in skrbi, njihovo željo po vnitvi, ki je mnogi niso dočakali;

tisti, ki vemo, da so preželi z domotožjem prevzeli to zemljo kot svojo z delom. in vztrajnostjo in nam tako dali zgled poštenja;

vsilisti, ki so na kakršen koli način povezani z njimi;

jih vse pozdravljamo, tudi tiste, ki so prisotni samo v naših v srcu, z vso ljubeznijo kot skromno priznanje in jim izrekamo zahvalo za njih pogum, ki nam je dal možnost spoznati najboljše obeh svetov.”

Mari in Daniela Prešiček sta pripravili otroke, ki so zapeli nekaj pesmi in prizorov, starejši rojaki pa so povedali nekaj anekdot iz prvih let.

Nato so vsem immigrantom podarili za spomin mate bučko in lipov list, povezana z našima zastavama.

Vsem ustanoviteljem Doma so podelili tudi spominske medajle, med zbrane pa so razdeli kakih 100 slovenskih pesmaric

Tone Japelj je nato na šegav način v španskem nagovoru, (ki ga podajamo v slovenskem prevodu v skrajšani obliki) povedal, kako so pričeli delati v Mar del Sur za podjetje Stemar počitniške hišice:

„Vsi smo bili iz Notranjske, predvsem z Blok: Lojze Opeka, Jurij Žurga, Lojze Zgonc, Lojze Turk, Tonček Kraševac, Lojzek Žnidaršič in jaz. Žurga je govoril, da ga zemlja spominja na Rusijo, kjer je bil v prvi svetovni vojski ujetnik, Žnidaršič pa je govoril o Čupriji v Srbiji, čeprav je ni nikoli videl. Pretreseni po vožnji s tovornjakom smo prišli na cilj. Na srečo je upravnik govoril nemščino, ki je mi tudi nismo dobro znali, a še vedno boljše kakor kasteljansko. Drugi dan smo odšli graditi mizar-

sko delavnico in stanovanje poleg nje. Lastnik je imel tam kot predstavnika svojega brata, ki je razumel o umetnosti gradnje toliko kot mi kasteljansko, pa smo se kar dobro razumeli. Od njega smo se naučili besedo „macanudo“; če jo je uporabljal, je bil zadovoljen z nami.

Dva tedna smo si sami kuhali, saj so možje pustili žene v Buenos Airesu. Konec meseca, ko smo dobili polmesečno plačo, smo vsi odšli v Buenos Aires po svoje stvari, možje pa še po žene in otroke. Ko smo čakali na avtobus, se je opoldan nekdo spomnil, da bi bilo dobro nekaj pojesti. Prostovoljec oče Turk se je ponudil, da gre po hrano. V trgovini je hotel kupiti kekse, a ni vedel španskega imena. Ker tudi beseda „kekci“ ni slovenska, je poskusil kar z njo. Ko je prišel nazaj in odvil zavitek, smo ga smeje gledali, kajti prinesel je sir (queso), kakor ga je razumel prodajalec.

Drugi dan smo bili pri slovenski maši, kjer smo se dobili s prijatelji in znanci, s katerimi smo bili tri leta v taboriščih. Povedali smo jim, kako nam gre v Mar del Sur. Kot posledica je 8. septembra prišla nova skupina rojakov, večja kot prej, v kateri so bili, če se ne motim, Jelnc, Trpin, Boštjančič, Švigelj, Škrbec, Šmalc, Vitirih in drugi, tako da nas je v kratkem bilo nad 30. Tako se je začelo.“

Za konec se je zahvalil vsem za obisk in dobro izvedbo proslave predsednik Jure Mihelič.

Sledila je še prosta zabava s petjem in plesi, rojaki pa so si lahko še ogledali fotografsko razstavo s slikami iz prvih let.

Majhna, a žilava skupnost Slovencev v notranjosti Argentine je tako z vsem ponosom praznovala 50 let svojega prihoda in življenja.

Novice iz Slovenije

Slovenci v Argentini

Praznično razpoloženje v Rožmanovem domu

Praznovanje 26. obletnice obstoja Rožmanovega doma je bil nedvomno pomemben dogodek ne le za ustanovo, marveč tudi za vso slovensko združbo skupnost. V nedeljo 30. avgusta, je ta Dom zaživel, kot že dolgo ne tako.

Okoli enajste ure dopoldne so se pričele zgrinjati iz raznih okrajev Velikega Buenos Airesa gruča rojakov, s plemenitem namenom, da podprejo to važno slovensko socialno ustanovo. Iz vsakdanjega umirjenega stanja se je Rožmanov dom začel spreminjati v pravcato mravljišče. Srečanje znancev in prijateljev ob živahnem kramljanju, splošna razgibanost, pripravlanje zvočnikov, postavljanje miz in stolov v notranjih in zunanjih prostorih, strateško razvijanje delavnosti, „štaba“ večjih kuharic s sodelovanjem zbora spretnih strežnic - vse to je nudilo očem svojevrsten prizor. Tudi pevski zbor iz Koroške je že v prvem nadstropju Doma preizkušali glasilke, nekoliko prizadete od vsakodnevnih naporov, z ustreznimi vajami.

Ko so gosti, veleposlanik RS prof. dr. Janez Žgajnar s soprogo Tatjano, častni konzul Herman Zupan, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nante Olip, predsednik Krščanske kulturne zveze na Koroškem dr. Janko Zerzer, zasedli svoja mesta, se je ob 12. uri začel obred sv. maše, katero je daroval g. Tone Bidovec. Celotni potek maše so povzdignili dinamično občuteni, harmonično zlit glasovi mešanega pevskega zbora iz Sel na Koroškem pod preizkušenim vodstvom mag. Romana Verdela. Mašnik je v globoko zasnovani pridigi podal misli o krščanskem pomenu dobrotelnosti, ponižnosti in čutenju do bližnjega. Po zaključku opravila je povzel besedo predsednik Rožmanovega doma Peter Čarman. Za izrečenimi pozdravnimi dobrodošlicami je omenil med drugim naslednje:

„Današnja obletnica pomeni dobo 26 letnega žrtvovanja, brezplačnega garanja, zbiranja denarnih sredstev itd., brez najmanjše državne podpore. Lahko zatrdim, da je bila to doba nenehnega premaganja nešteti ovir, poguma in vztrajnosti za dosego cilja: nuditi zavetje vedno bolj naraščajočemu številu ostarelih in onemoglih rojakov. Poudarjam, da je Rožmanov dom odprt vsem rojakom brez razlike, da je le v skladu s pravilnikom ustanove. Nekaj sob je še na razpolago, a ne za dolgo časa, kajti prijavilo se je že kar precej prosilcev. Zato pripominjam, da je vsako oklevanje v nedogled lahko usodno za marsikaterega od starosti in bolehnosti izčrpanega rojaka. Primeri, ko je smrt prehitela že nekaj popolnoma zapuščenih, oslabilih siromakov v njihovih lastnih domovih, niso ravno redki.

Odbor Rožmanovega doma se zaveda, da Dom kljub vsem dosedanjim dosežkom ne more v polni meri zadostiti v socialnem in zdravstvenem oziru potrebam stanovalcev. Saj so za to nadaljnjo izpopolnitev potrebna mnoga finančna sredstva, ki pa jih naša ustanova, odvisna izključno od darov in skromnih pokojnin, ne premore. Prepričani smo, da bomo z vsestransko povezavo slovensko vzajemnostjo, s podporo naše združbe skupnosti, rojakov po svetu in končno upravičeno pričakovano pomoč tudi iz matične domovine Republike Slovenije s ponosom dočkali vzpon Rožmanovega doma do zavirljive stopnje sodobne slovenske dobrodelne ustanove.

Po predsednikovih podanih mislih, so se številni udeleženci z gosti vred pomaknili v notranje prostore h pogrjenim mizam, del obiskovalcev pa se je razmestil v vrtnih predelih doma. Izredno napričakovano lepo vreme kot nalašč za to slavlje in končno še pojava prvih krožnikov izvrstno pripravljene juhe z domačimi rezanci je še povečalo spontano prisrčno domače vzdušje. Po daljšem presledku so navzoče prijetno presenetile besede veleposlanika RS prof. dr. Janeza Žgajnarja in jih navdale z optimizmom.

V kratkem nagovoru je veleposlanik RS med drugim izrazil zadovoljstvo nad dosedanjimi dosežki te zares potrebne socialne ustanove. Poudaril je, da si bo prizadeval, kolikor je v njegovi moči za dosego pomoči tudi iz Republike Slovenije. Razgovor in izmenjava medsebojnih vtisov z gosti sta trajala še dolgo po zadnji poslastici - krofih.

Solidarnost, smisel in razumevanje do naše človekoljubne ustanove se je ob tej priliki brezdvomno izkazala. Vsem, ki so na kakršenkoli način sodelovali in pripomogli h tako lepo uspelemu praznovanju te obletnice iskrena zahvala in Bog plačaj! Dokler bo v srcih slovenskih rojakov tlel ogenj ljubezni do bližnjega, do sorojaka v stiski, bo zagotovljen tudi nadaljnji obstoj Rožmanovega doma!

Odbor Rožmanovega doma

Osebne novice

Rojstvo: V Sloveniji je bila rojena **Darja Pestotnik**, hčerka Vinka in ge Lučke roj. Poznič.

Srečnim staršem naše čestitke.

Smrt: Umrli je v Córdoba prof. **Milan Langus** (86). **Naj počiva v miru!**

Janez Lapajne, Črepinje (1997) pa so njegov diplomski film na ljubljanski AGRFT.

LJUBLJANA - Minister za šolstvo in šport Slavko Gaber in rektor ljubljanske univerze Jože Mencinger sta sprejela udeležence mednarodnih olimpiad znanja, njihove mentorje, spremljevalce ter ravnateljice in ravnatelje srednjih šol. Skupno se je olimpiad v šolskem letu 1997/98 udeležilo 27 tekmovalcev iz Slovenije. Najboljši uspeh je srebro Andreja Grubišiča iz II. gimnazije Maribor na kemijski olimpiadi, kar je tudi največji slovenski uspeh na tej olimpiadi doslej. Ostali boljši dosežki so tri bronaste medalje, pet pohval in ekipno 2. mesto na geografski olimpiadi. Udeležili so se tudi mednarodnih olimpiad znanja na področju matematike, fizike, kemije, računalništva in geografije.

PTUJ - Razstava Dekleta in šola predstavlja pregled zgodovine izobraževanja žensk na slovenskem ozemlju, in sicer od antike preko srednjega veka do srede 50. let. Urad RS za žensko je v sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ptuj ob tej priložnosti pripravil tudi simpozij in okroglo mizo o izobraževanju ter zaposlovanju žensk. Poleg tega pa je v okviru celotnega projekta izšel zbornik z naslovom Izobraževanje in zaposlovanje žensk nekoč in danes.

MARIBOR - S pesmijo in recitacijo Jurja Součka, pozdravom mariborskega župana Alojza Križmana in nagovorom državne sekretarke na ministrstvu za kulturo Majde Širca se je v mariborskem gledališču dvignila zavesa letošnjega, 33. Borštnikovega srečanja. Čast odpreti srečanje na odru je pripadla Slovenskemu stalnemu gledališču iz Trsta. Dobitnik Borštnikovega prstana Jurij Souček je s pesmijo in več navedki iz razmišljanj Bojana Štiha zaželel „vsem ustvarjalcem nove gledališke avanture srečno pot“. Župan Križman si je zaželel, da bi srečanje - nepogrešljiva opora naši kulturni sedanosti - ob letu postalo mednarodno srečanje. Že letos je z več kot 50 dogodki v 12 dneh najbogatejše doslej.

Slovenija in šport

kolesarje na svetu. „Z rezultati smo več kot zadovoljni. Naredili smo korak naprej, toda zaustaviti se ne smemo. Še naprej je treba kakovostno delati in v tem primeru se za slovensko kolesarsko prvenstvo ni treba bati, vsaj v smislu reprezentance ne. Drugegače je s klubi, kjer so razmere bolj zaskrbljujoče. Vsi najboljši namreč odhajajo v tujino, slej kot prej pa nas bo prizadela še menjava generacij,“ je ob odhodu z Nizozemske dejal selektor Gorazd Penko.

ZUERICH - Slovenski strelec Rajmond Debevec je na finalu svetovnega pokala v Zuerichu osvojil drugo mesto z zračno puško. Debevec, ki je po rednem delu celo vodil, je v finalu z odličnim nastopom prehitel Rus Artem Kadžibekov, tretje mesto pa je osvojil Norvežan Leif Steinar Rolland.

CHRISTCHURCH - Na svetovnem prvenstvu v plavanju za invalide, ki poteka v Christchurchu na Novi Zelandiji, je slovenski plavalec Dani Pavlinec v disciplini 400 metrov prosto osvojil bronasto medaljo. Pavlinec na tretjem mestu je za zmagovalcem Dancem Andersonom zaostal dobrih 18 sekund (5:51,96). Na svetovnem prvenstvu sodeluje 700 tekmovalcev iz 53 držav.

CALI - Ljubljanka Raša Sraka je na mladinskem svetovnem prvenstvu (MSP) v judu, ki poteka v Kolumbiji, osvojila bronasto odličje v kategoriji do 63 kilogramov in dosegla največji uspeh slovenskega juda na mladinskih prvenstvih. Zlato je osvojila Japonka Keiko Maeda.

EYBENC, Francija - Slovenska balinarska reprezentanca do 23 let je na SP v Franciji osvojila štiri medalje. Svetovni prvak v hitrostnem zbijanju je postal Žirovec Uroš Vehar, ki je v finalu premagal Francoza Frederica Maugirona s 37:34 in pri tem zgrešil le štiri krogle. Gregor Sever je v dramatični končnici najboljših štirih v natančnem zbijanju osvojil srebro. Dosegel je 37 točk. Svetovni prvak je Hrvat Alen Guštin (39). Ob zlatu je Uroš Vehar osvojil še bron v igri v krog. Grega Sever in Grega Moličnik pa sta osvojila zlato medaljo tudi med dvojicami. V finalu sta s 13:0 premagala Francoza Fabricia La Posto in Patricia Alcarazo.

NA PRVIH DVEH kvalifikacijskih tekmah za nogometno evropsko prvenstvo leta 2000 je Slovenija najprej izgubila 1:2 z Norveško, nato pa premagala Latvijo 1:0. V skupini je še Gruzija.

KOMISIJA ZA ŽENSKI nogomet pri Nogometni zvezi Slovenije je reprezentanco razdelila na tri dele in predlagala trenerje in selektorje novonastalih reprezentanc. Razdelitev reprezentance je po mnenju NZS potrebna, saj je Evropska nogometna zveza razvila tekmovanje za dekleta do 18 in do 16 let.

VALKENBURG, Nizozemska - Svetovno kolesarsko prvenstvo je bilo za Slovence uspešno. Njihov izkupiček na prvenstvih še nikoli ni bil večji, tako da je številna odprava zadovoljna zapustila nizozemsko zdraviliško mesto, ki je že četrtič gostil najboljšo

mednarodno tekmovalno letošnjega 5. oglaševalskega festivala Zlati boben je v Portorožu ocenjuje doslej rekordno število oglaševalskih del - 1210 ali skoraj za tretjino več kot lani -, ki so jih prijavili naročniki in agencije iz 20 t.i. noveevropskih držav. Agencija leta je postala S Team Bates Saatchi&Saatchi Balkans, beograjska agencija ter za nagrado prejela zlato vrtnico. Nagrado zlati boben - največja nagrada portoroškega festivala, je za najboljši TV oglas prejela madžarska agencija Akcio.

CERKLJE - Dva dneva so se vrstile proslave ob 100-letnici smrti domačega učitelja in organista Andreja Vavkna ter 120-letnici skladatelja dr. Franceta Kimovca. Njunemu spominu so posvetili letošnji deseti festival slovenske cerkvene glasbe. Udeležilo se ga je štirinajst zborov iz Slovenije ter cerkvena zbor iz Radiš na Koroškem in iz Rojana na Tržaškem. Pod taktirko Tomaža Faganela so vsi zbori skupaj zapeli Kimovčevo latinsko mašo Missa Regina Pacis, ki jo je skladatelj napisal med drugo svetovno vojno. Na koncertu so bili med poslušalci ljubljanski nadškof dr. Franc Rode in zastopnik nunciature Sv. Sedeža v Ljubljani. Predstavili so tudi novo izdajo cerkvenih pesmi Andreja Vavkna.

LJUBLJANA - V Društvu slovenskih pisateljev so se odločili, da bodo odslej slavnostno počastili visoke življenjske jubileje vseh svojih članov in članic. Po evidenci pisateljskega društva letos takšne življenjske jubileje praznujejo Pavla Rovana, Igor Torkar, Drago Šega, Viktor Blažič, Brane Demšar Dolinar, Lojze Kovačič, Tone Pavček, France Pibernik, Miha Remec in Zora Tavčar.

BRNO, Češka - 39. mednarodni festival kratkega igranega filma Brnenska šestnactka 1998 je potekal od 15. do 18. oktobra. Črepinje, edini slovenski film v tekmovalnem sporedu, je v absolutni konkurenci 52 filmov prejel nagrado za najboljši scenarij. Scenarist in režiser nagrajenega filma je

Mali oglasi

čEVLJI - tudi po meri. Od preprostih do najmodernejših italijanske mode. Pridem na dom. Kličite na tel.: 624-8876 od 15. ure dalje.

TURIZEM

tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402- Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Almafuerite 3351, 1. nadstr. "F", San Justo. Tel. 482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandezias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SDO

SFZ

ZVEZNI MLADINSKI DAN

bo v Slomškovem domu, v nedeljo 9. novembra

- 8.00 pričetek tekmovanj
- 9.45 dviganje zastav
- 10.00 mladinska maša za našo mladino
- 13.00 kosilo
- 19.30 kulturni program in nato prosta zabava; sodelovala bosta „Rock & Polka“ in „Trio Mi štirje“.

POPRAVEK TELEFONSKE ŠTEVILKE

DR. VITAL AŠIČ

odvetnik

sporoča, da uraduje tudi v mestu Buenos Airesu
Paraná 830, 5. nadstr., tel. 811-8186

Prijave na tel/faks: **798-5153** (vsak dan od 17. do 20. ure)
E-mail: asic@interar.com.ar

BARILOCHE 99

Slovensko planinsko društvo vabi mladino na tečaj gorništvá od 3. do 16. januarja
Taborjenje srednješolcev od 16. do 31. januarja.

Prijave do 8. novembra pri skupnem mladinskem dnevnu osebno ali pa na tel. 696-8842, 672-3872, 636-0841.

KJE SKRIVNOST USPEHA?

V DOBRI IN VARNI NALOŽBI!

Priključite se nam! 3222 naših članov zgovorno priča o uspehih.
Če imate Karto Sloga, boste deležni poleg lepih ugodnosti še udeležbe pri nagradnem žrebanju za dve letalski vozovnici

BUE-LJU-BUE

Obiščite nas! Vedno smo vam pripravljeni pomagati najti najboljšo rešitev.
Telefon za vas: 656-6565

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE

Director: Valentín B. Debeljak

Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida

Redacción y Administración:

RAMON L. FALCON 4158

(1407) BUENOS AIRES

ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841

Telefax: (54-1) 636-2421

e-mail: esloveniau@impsat1.com.ar

e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:

Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,

Gregor Batagelj

Correo Argentino
Suc. 7

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 7211

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual N° 881153

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.

Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires -

Argentina - Tel.: 307-1044 - Fax: 307-1953

E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

28. oktobra 1998

1 dolar	156,44 SIT tolarjev
1 marka	94,85 SIT tolarjev
100 lir	9,59 SIT tolarjev

Otroška počitniška kolonija

Tudi letos bo Zedinjena Slovenija organizirala šolsko kolonijo v počitniškem Domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih, od 26. decembra do 10. januarja.

Prijave bomo sprejemali v društveni pisarni.

Podrobnejše informacije bomo objavili v prihodnjih tednih.

ČUKI V

ARGENTINI

NAJBOLJŠI POSNETKI

CD \$ 15.- KASETA \$ 10.-

NAROČILA 957-1115

Zgodi se Tvoja volja!

Vsem znancem sporočamo, da nas je 20. oktobra 1998 v mestu Carlos Paz - Cordoba v starosti 86 let zapustil in odšel h Gospodu

Milan Langus

PROFESOR KEMIJE

Zahvaljujemo se mu za vse dobro, ki ga je naredil za nas.

Žalujoci: svakinja Milena Božič Mravlag
Nečaka: Elizabetka Mravlag in Dolfi Mravlag
ter ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Ljubljana

Po kratki bolezni nas je zapustila za vedno 15. oktobra v 83. letu naša draga sestra, teta, stara teta in svakinja

Frančiška Jurjevčič

Zahvaljujemo se g. Tonetu Bidovcu za pogrebne molitve, sv. mašo in vodstvo pogreba. Ravno tako prelatu Jožetu Škerbcu za molitev ob krsti, Zvezi mater in žena za molitev rožnega venca in vsem, ki so jo prišli kropiti in se posloviti od nje.

Žalujoci:
sestra Antonija z družino,
sestra Amalija z družino
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Mendoza, Laze pri Cerknici, Ljubljana,
Bloška Polica pri Starem trgu

PENDOLINO NA OGLED V LJUBLJANI

Vlak Pendolino, ki doseže hitrost do 200 km/h in se na ovinkih lahko nagiba, je te dni na preizkusnih vožnjah po Sloveniji in je bil po vrnitvi s promocijske vožnje na ogled na ljubljanski železniški postaji. Vlake Pendolino bodo Sloveniji dobavili sredi leta 2000. V začetku bodo vozili med Ljubljano in Mariborom, pri čemer bo vožnja predvidoma trajala uro in 35 minut.

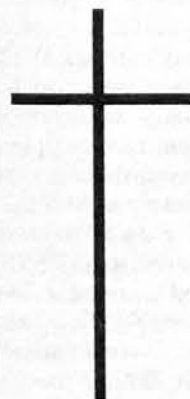
Naš dom - San Justo

Posprava Slovenskega dne Nedelja, 15. novembra 1998

Ob 8. uri zahvalna sv. maša, nato ob 13. uri kosilo

Prijave za kosilo pri Mici Malavašič (441-5528) in pri Matjažu Ravniku (441-6979) do 12. novembra.

Vsi lepo vabljeni!

Globoko nas je prizadela vest o odhodu naše dolgoletne voditeljice

Mije Markež

Z neizmerno požrtvovalnostjo je učila tri rodove pristavskih otrok, jim vzbujala ljubezen do Slovenije in njene kulture ter jih vodila k Bogu.

Naj ji bo On bogat plačnik!

Gospodična Mija: Nikoli Vas ne bomo pozabili!

Prešernova šola
na Pristavi